

враховуючи особливості розвитку трудового потенціалу в транскордонному регіоні.

Отже, ефективне функціонування транскордонного регіону за умови всебічного і науково обґрунтованого використання конкурентних переваг (транскордонних і кон'юнктурних умов, факторів і чинників, стратегій і програм розвитку та допоміжних умов) неодмінно призводить до підвищення конкурентоспроможності, що залежить від цілеспрямованої діяльності центральних і регіональних місцевих влад та ключових стратегій розвитку. Це, в свою чергу, викликає цілу низку інтеграційних, політичних, економічних, соціальних, екологічних та інших ефектів, які проявляються у наступному: формуванні стабільного соціально-економічного середовища у регіоні та поживленні і збагаченні місцевого та регіонального життя як у матеріальній, так і нематеріальній сфері; зміцненні позиції країни-члена транскордонного регіону на міжнародній арені та її активної ролі в Європі.

Література

1. Беленький П. Ю., Мікула Н. А., Матвеев С. Е. Конкурентність на транскордонних ринках. – Львів : Інститут регіональних досліджень НАН України, 2005. – 214 с.
2. Звонар Й. Особливості аналізу конкурентоспроможності трудового потенціалу регіону / Й. Звонар // Економічний аналіз. – 2008. – № 3(19). – С. 37.
3. Повх Г. П. Зміст та значення інфраструктурного забезпечення транскордонного співробітництва / З.В. Герасимчук, Г.П. Повх // Зб. наук. пр. Черкаського державного технологічного університету. – Серія: Економічні науки. – Випуск 24. – Частина II. – Черкаси: ЧДТУ, 2009. – 358с. – С. 244– 249.
4. Студенников І. Транскордонне співробітництво та його місце в регіональному розвитку // Регіональна політика в країнах Європи: Уроки для України. За ред. С. Максименка. – К.: Логос, 2000. – 171 с.

УДК 711.435

ГОБЛИК В.В.
Мукачівський державний університет

МАЛІ МІСТА – ВЕЛИКІ ПРОБЛЕМИ

Актуальність дослідження обумовлена в першу чергу тим, що малі міста є важливим елементом міського каркаса розселення Закарпатської області, адже тут зосереджують біля 57 відсотків міського населення, що є вищим ніж населення середніх і великих міст. Малі міста – в тому числі районні центри є стержнем у вирішенні багатьох проблем соціально-економічного розвитку сільських територій, їх розосередження дозволяє здійснювати управління великою територією, вирішувати соціально-економічні проблеми соціально-економічного розвитку в цілому регіоні. Проведений аналіз дозволив виокремити існуючі проблеми розвитку малих міст та виокремити рекомендації всім рівням органів влади по подальшому соціально-економічному розвитку в умовах децентралізації. Таким чином:

1. Малі міста виступають важливою складовою соціально-економічного розвитку регіону, матеріально-просторовим середовищем життєдіяльності населення навколишнього середовища.

2. Розвиток малих міст в умовах ринкових відносин та децентралізації, незначної державної підтримки змусили органи самоврядування самостійно вирішувати насущні проблеми на своїх територіях усіх господарюючих суб'єктів і населення, докорінно змінивши умови функціонування і розвитку міських поселень.

3. З метою задоволення потреб населення, поліпшення якості життя, оптимізації міського середовища - необхідно максимально використовувати весь наявний потенціал міст.

4. Надзвичайно важливим є ефективне використання природньо-ресурсного потенціалу, створення підприємницького середовища для малих підприємств, підприємців, що працюють на місцевій сировині.

5. Малі міста області мають високий рекреаційний потенціал. Одним з пріоритетних напрямків їх розвитку може стати туристично-рекреаційна діяльність, організація всіх видів індивідуального і масового відпочинку, туризму. На сьогодні цей процес стримується низьким рівнем розвитку соціальної інфраструктури.

5. Виробничий потенціал міських поселень визначається масштабами промислового виробництва, структурою і спеціалізацією промисловості. В умовах переходу до ринкової економіки від централізованого планування і управління, значному спаді обсягів виробництва підприємствами електронної, машинобудівної, меблевої промисловості, харчової індустрії їх продукція виявилась незатребуваною і неконкурентноздатною.

8. Аналіз власних доходів населення, "соціальної інфраструктури" і прожиткового мінімуму, а також показників стану трудових ресурсів і розвитку сфери послуг показує, що потенціал якості життя малих є досить низький.

9. Для міст основним напрямком розвитку є подальше нарощування потужностей провідних промислових підприємств, продукція яких затребувана на регіональному та загальноукраїнському ринку та збільшувати обсяг виробництва на підприємствах, які переробляють місцеву сільськогосподарську і мінерально-будівельну сировини. Для успішного фінансування господарства цих міст доцільно розвиток ринкової інфраструктури: створення філій банків, товарних бірж, інвестиційних фондів та ін.

10. Розвиток соціальної сфери передбачається за рахунок будівництва об'єктів охорони здоров'я, освіти, культури, побутового обслуговування.

11. Однією з умов стабілізації і розвитку економіки досліджуваних міст є розвиток малого і середнього бізнесу, який створює конкурентне середовище, додаткові робочі місця, насичує ринок товарами і послугами, розширює базу оподаткування. У малих і середніх містах області рівень розвитку малого підприємництва невисокий. Пріоритетом у розвитку малого бізнесу в перспективі повинен стати реальний сектор економіки, пов'язаний з виробництвом товарів і послуг, конкурентоспроможних на ринку. В умовах Закарпатської області - це переробка сільськогосподарської продукції, місцевого мінерально-будівельної сировини, розвиток традиційних ремесел і промислів

12. Реалізація принципу саморозвитку малих і середніх міст можлива на основі підвищення ролі місцевого самоврядування, що організує і координує всі види суспільно-економічної діяльності на своїй території. Ця роль в даний час в основному декларується, так як вищі законодавчі та виконавчі органи приймають рішення і нормативні акти, виконання яких вимагає додаткових фінансових коштів з місцевих бюджетів, яких, як правило, вони не мають.

Таким чином, малі міста не втратили свою значимість, свій статус культурного і промислового центру в умовах об'єднання територіальних громад. Варто враховувати, що кожне мале місто області має свої економічні, географічні, соціальні особливості. Тому шляхи вирішення проблем залежать від скоординованої дії влади на державному, регіональному та місцевому рівні, що вплине на відродження і подальший розвиток малих міст.

УДК 332.12 (477)

ГОБРЕЙ М. В., БОШОТА Н. В.
Мукачівський державний університет

СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СФЕРИ В РЕГІОНІ

В умовах сьогодення все більше поглиблюється проблема відсутності належного інвестування регіонів. Основною причиною диспропорцій щодо розміщення інвестиційних ресурсів в області є відсутність належного функціонування організаційного механізму розвитку інфраструктури інвестиційної сфери, державної та регіональної політики щодо підтримки суб'єктів інвестиційної інфраструктури, несформованість та неналежне використання інвестиційного потенціалу регіону. Тому одним із найбільш перспективних напрямів соціально-економічного розвитку регіону, на наше переконання, є структурна модернізація його інвестиційної інфраструктури, котра виступає, по-перше, базовим джерелом зростання прибутковості суб'єктів господарювання в області, по-друге, сприяє активізації інвестиційної діяльності суб'єктів та їх залучення до стратегічних програм розвитку та повноцінного використання інвестиційного потенціалу області.

Створення і розвиток інфраструктури інвестиційної сфери регіону є одним із головних завдань місцевої влади. Його дослідження ускладнюється необхідністю структурної характеристики, що пов'язана із частими змінами у економіці регіону, розвитком нових форм господарювання, необхідністю збереження і відтворення інноваційного потенціалу, розвитку трудових ресурсів та впливом науково-технічного прогресу на інвестиційні процеси регіону.

Проблеми розвитку і функціонування окремих елементів інфраструктури інвестиційної сфери неодноразово висвітлювалися у економічній літературі. Однак, вони досі не систематизувалися, а інфраструктуру інвестиційної сфери досі не досліджено як важливу складову інвестиційної системи регіону.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>